

Stefan Sokołowski

KRYPTOGRAFIA

wykład 2

Inst. Informatyki Stosowanej, ANS

Elbląg, 2026/2027

Matematyka szyfrów

Matematyka szyfrów

TAJNE

TAJNE

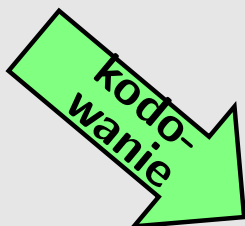
Matematyka szyfrów

TAJNE

TAJNE

Matematyka szyfrów

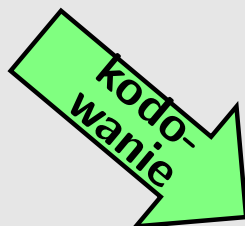

TAJNE

0123456789
0123456789
0123456789
0123456789

TAJNE

Matematyka szyfrów

TAJNE

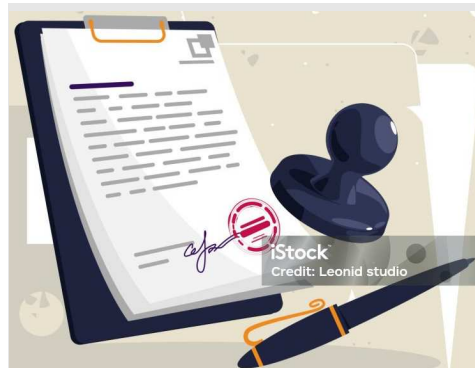
0123456789
0123456789
0123456789
0123456789

operacje
na
liczbach

134598000233
293847569910
111187409064
987651234567
102030409181

TAJNE

Matematyka szyfrów

TAJNE

kodo-
wanie

0123456789
0123456789
0123456789
0123456789

operacje
na
liczbach

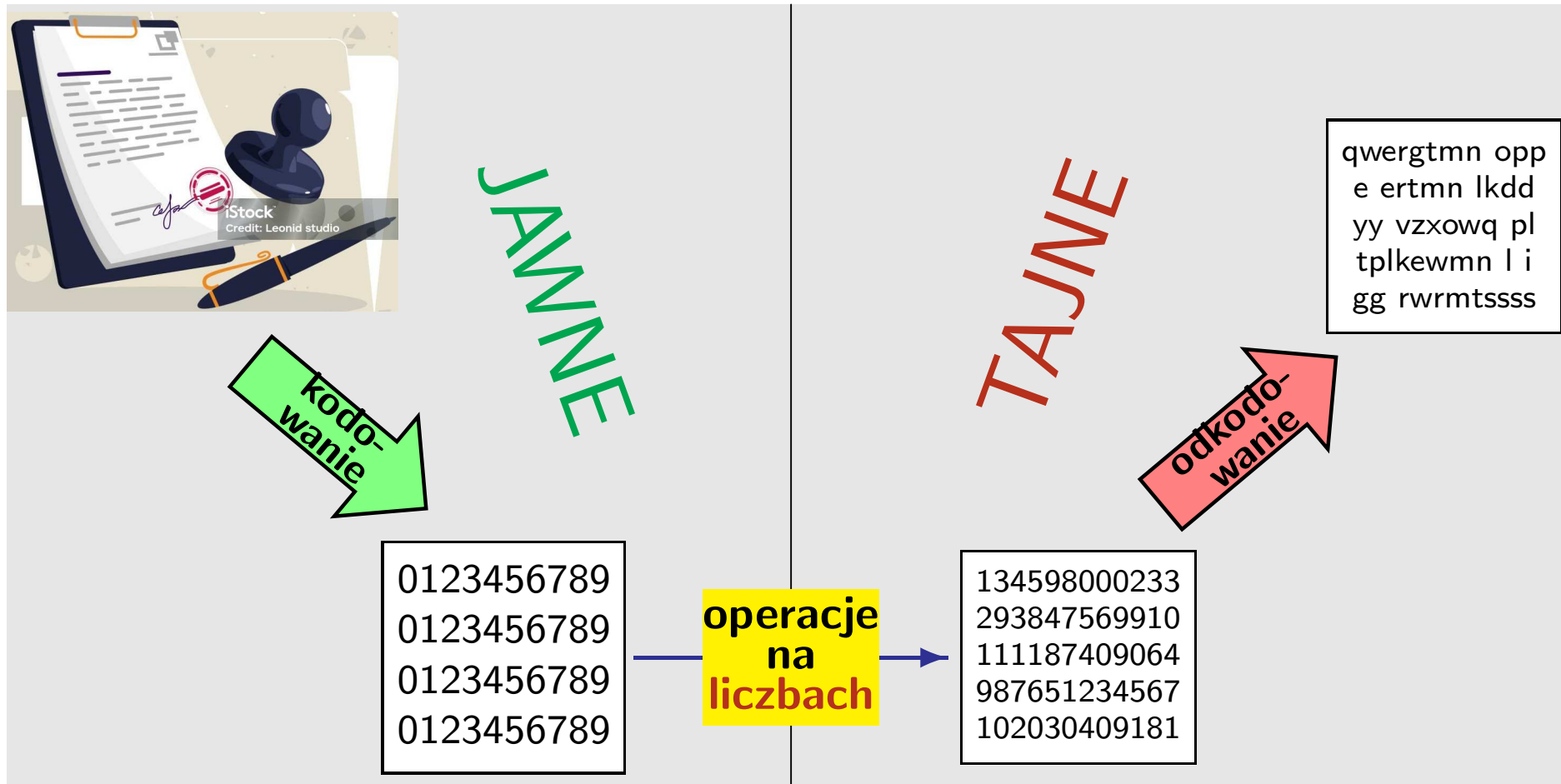
TAJNE

odkodo-
wanie

134598000233
293847569910
111187409064
987651234567
102030409181

qwertmn opp
e ertmn lkdd
yy vzxowq pl
tplkewmn l i
gg rwrmtssss

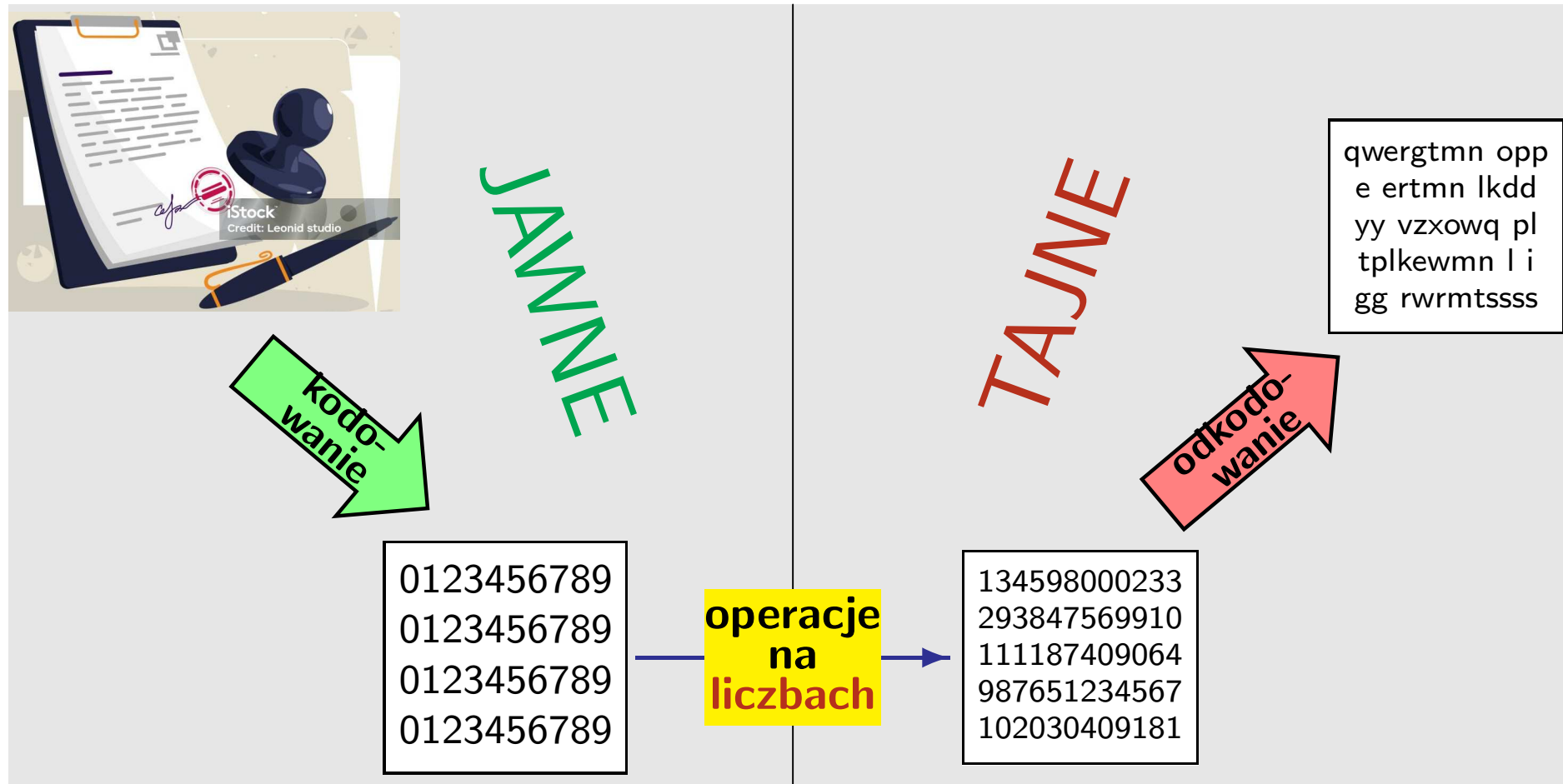
Matematyka szyfrów

Celem jest, żeby

- odbiorca **wtajemniczony** mógł z tekstu tajnego odtworzyć jawny

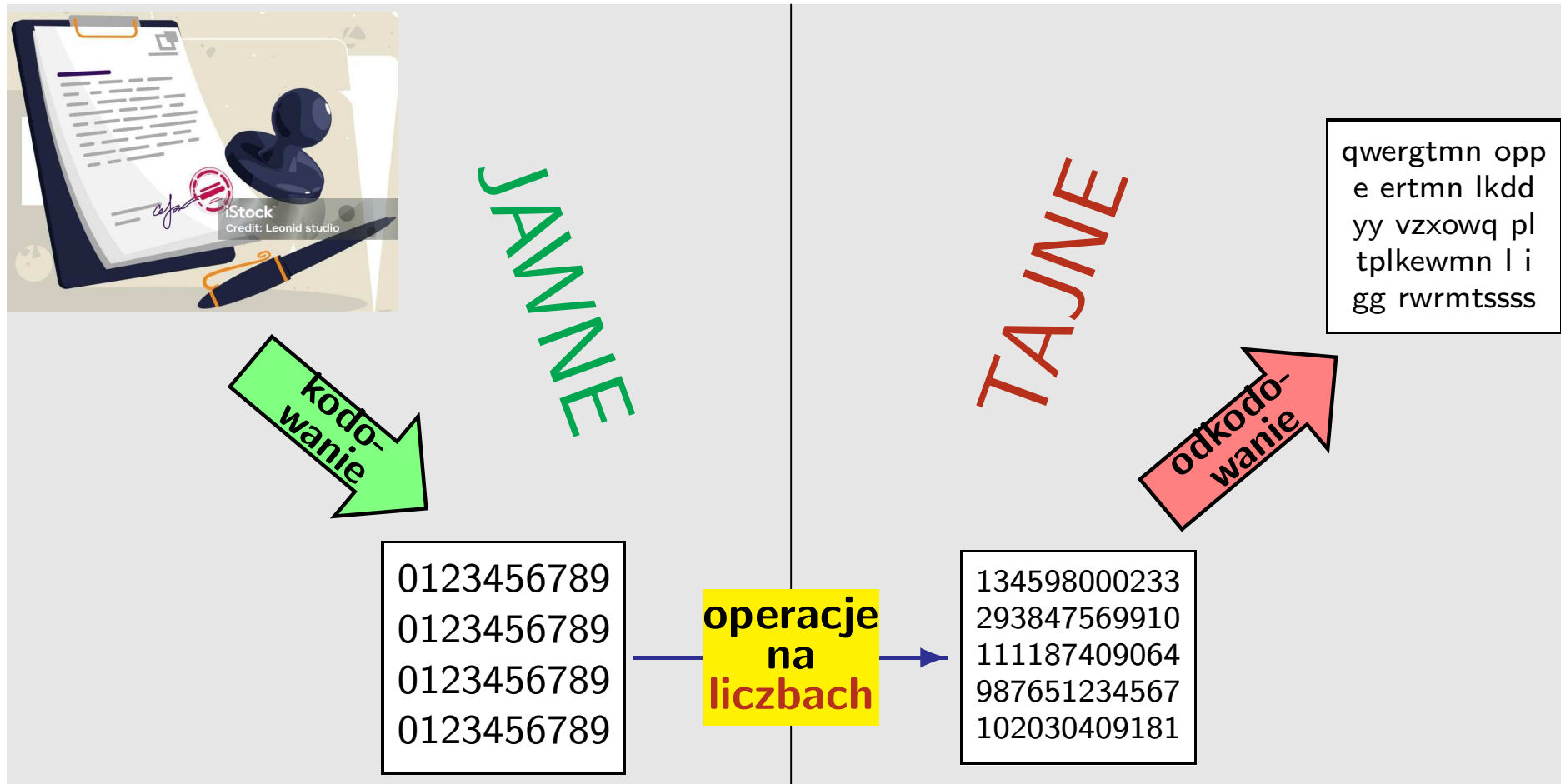
Matematyka szyfrów

Celem jest, żeby

- odbiorca **wtajemniczony mógł** z tekstu tajnego odtworzyć jawny,
- odbiorca **niewtajemniczony nie mógł** z tekstu tajnego odtworzyć jawnego

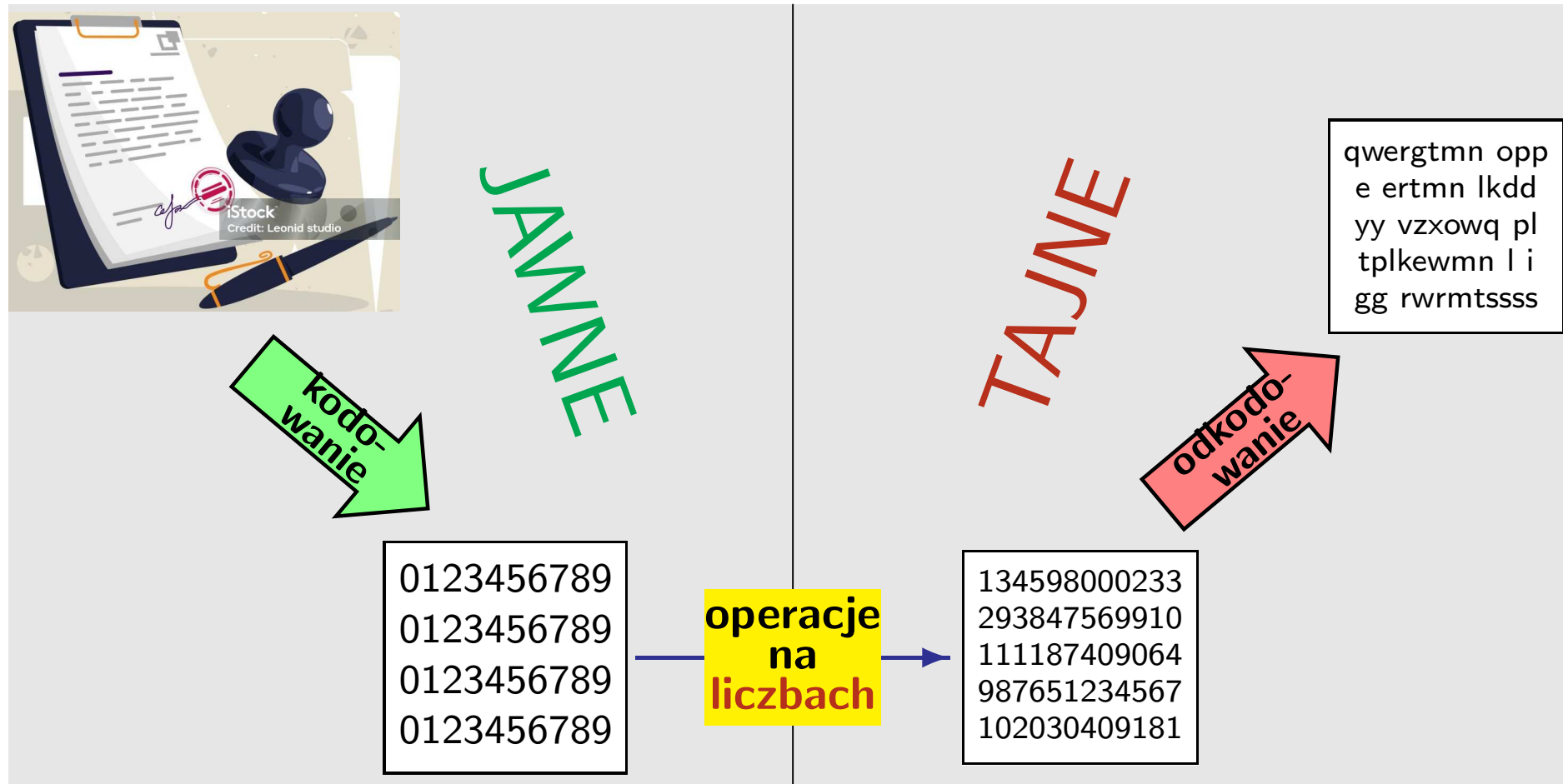
Matematyka szyfrów

Celem jest, żeby

- odbiorca **wtajemniczony mógł** z tekstu tajnego odtworzyć jawny,
- odbiorca **niewtajemniczony nie mógł** z tekstu tajnego odtworzyć jawnego,
- odbiorca **wtajemniczony mógł** się upewnić, że szyfrogram pochodzi od legalnego nadawcy

Matematyka szyfrów

Celem jest, żeby

- odbiorca **wtajemniczony mógł** z tekstu tajnego odtworzyć jawny,
- odbiorca **niewtajemniczony nie mógł** z tekstu tajnego odtworzyć jawnego,
- odbiorca **wtajemniczony mógł** się upewnić, że szyfrogram pochodzi od legalnego nadawcy (wiadomość „podpisana”).

Szyfrowanie z kluczem

Szyfrowanie z kluczem

Zasada Kerckhoffsza:

- sam algorytm szyfrowania powinien być jawny i znany wszystkim zainteresowanym

Szyfrowanie z kluczem

Zasada Kerckhoffsza:

- sam algorytm szyfrowania powinien być jawny i znany wszystkim zainteresowanym,
- a bezpieczeństwo ma opierać się na nieznanomości **klucza** przez ew. napastnika.

Szyfrowanie z kluczem

Zasada Kerckhoffsza:

- sam algorytm szyfrowania powinien być jawny i znany wszystkim zainteresowanym,
- a bezpieczeństwo ma opierać się na nieznanomości **klucza** przez ew. napastnika.

Kiedy ktoś opuszcza grupę wtajemniczonych, to nie trzeba zmieniać algorytmu, a tylko klucz.

Szyfrowanie z kluczem

Zasada Kerckhoffsza:

- sam algorytm szyfrowania powinien być jawny i znany wszystkim zainteresowanym,
- a bezpieczeństwo ma opierać się na nieznanomości **klucza** przez ew. napastnika.

Kiedy ktoś opuszcza grupę wtajemniczonych, to nie trzeba zmieniać algorytmu, a tylko klucz.

Podstawowe rodzaje szyfrów z kluczem:

szyfr	<i>symetryczny</i>	<i>asymetryczny</i>
	klucz K	para kluczy K_1 i K_2

Szyfrowanie z kluczem

Zasada Kerckhoffsza:

- sam algorytm szyfrowania powinien być jawny i znany wszystkim zainteresowanym,
- a bezpieczeństwo ma opierać się na nieznanomości **klucza** przez ew. napastnika.

Kiedy ktoś opuszcza grupę wtajemniczonych, to nie trzeba zmieniać algorytmu, a tylko klucz.

Podstawowe rodzaje szyfrów z kluczem:

szyfr	<i>symetryczny</i>	<i>asymetryczny</i>
	klucz K	para kluczy K_1 i K_2
szyfrowanie	$M \xrightarrow{E_K} C$	$M \xrightarrow{E_{K_1}} C$

Szyfrowanie z kluczem

Zasada Kerckhoffsza:

- sam algorytm szyfrowania powinien być jawny i znany wszystkim zainteresowanym,
- a bezpieczeństwo ma opierać się na nieznanomości **klucza** przez ew. napastnika.

Kiedy ktoś opuszcza grupę wtajemniczonych, to nie trzeba zmieniać algorytmu, a tylko klucz.

Podstawowe rodzaje szyfrów z kluczem:

szyfr	<i>symetryczny</i>	<i>asymetryczny</i>
	klucz K	para kluczy K_1 i K_2
szyfrowanie	$M \xrightarrow{E_K} C$	$M \xrightarrow{E_{K_1}} C$
odszyfrowywanie	$C \xrightarrow{D_K} M$	$C \xrightarrow{D_{K_2}} M$

Szyfrowanie z kluczem

Zasada Kerckhoffsza:

- sam algorytm szyfrowania powinien być jawny i znany wszystkim zainteresowanym,
- a bezpieczeństwo ma opierać się na nieznanomości **klucza** przez ew. napastnika.

Kiedy ktoś opuszcza grupę wtajemniczonych, to nie trzeba zmieniać algorytmu, a tylko klucz.

Podstawowe rodzaje szyfrów z kluczem:

szyfr	<i>symetryczny</i>	<i>asymetryczny</i>
	klucz K	para kluczy K_1 i K_2
szyfrowanie	$M \xrightarrow{E_K} C$	$M \xrightarrow{E_{K_1}} C$
odszyfrowywanie	$C \xrightarrow{D_K} M$	$C \xrightarrow{D_{K_2}} M$
poprawność	$D_K(E_K(M)) = M$	$D_{K_2}(E_{K_1}(M)) = M$

Szyfrowanie z kluczem

Zasada Kerckhoffsza:

- sam algorytm szyfrowania powinien być jawny i znany wszystkim zainteresowanym,
- a bezpieczeństwo ma opierać się na nieznanomości **klucza** przez ew. napastnika.

Kiedy ktoś opuszcza grupę wtajemniczonych, to nie trzeba zmieniać algorytmu, a tylko klucz.

Podstawowe rodzaje szyfrów z kluczem:

szyfr	<i>symetryczny</i>	<i>asymetryczny</i>
	klucz K	para kluczy K_1 i K_2
szyfrowanie	$M \xrightarrow{E_K} C$	$M \xrightarrow{E_{K_1}} C$
odszyfrowywanie	$C \xrightarrow{D_K} M$	$C \xrightarrow{D_{K_2}} M$
poprawność	$D_K(E_K(M)) = M$	$D_{K_2}(E_{K_1}(M)) = M$

E — encoding

D — decoding

M — message

C — cryptogram

K — key

Szyfrowanie z kluczem

Zasada Kerckhoffsza:

- sam algorytm szyfrowania powinien być jawny i znany wszystkim zainteresowanym,
- a bezpieczeństwo ma opierać się na nieznanomości **klucza** przez ew. napastnika.

Kiedy ktoś opuszcza grupę wtajemniczonych, to nie trzeba zmieniać algorytmu, a tylko klucz.

Podstawowe rodzaje szyfrów z kluczem:

szyfr	<i>symetryczny</i>	<i>asymetryczny</i>
	klucz K	para kluczy K_1 i K_2
szyfrowanie	$M \xrightarrow{E_K} C$	$M \xrightarrow{E_{K_1}} C$
odszyfrowywanie	$C \xrightarrow{D_K} M$	$C \xrightarrow{D_{K_2}} M$
poprawność	$D_K(E_K(M)) = M$	$D_{K_2}(E_{K_1}(M)) = M$

E — encoding

D — decoding

M — message

C — cryptogram

K — key

Problem: jak bezpiecznie ustalić wspólny klucz?

Szyfrowanie blokowe

Szyfrowanie blokowe

- klucz jest ciągiem bitów ustalonej długości

Szyfrowanie blokowe

- klucz jest ciągiem bitów ustalonej długości;
- tekst **jawny**: zostaje zapisany jako jednolity **ciąg** bitów

Szyfrowanie blokowe

- klucz jest ciągiem bitów ustalonej długości;
- tekst **jawny**: zostaje zapisany jako jednolity **ciąg** bitów; np.

jawny: || W | I | T | A | J

Szyfrowanie blokowe

- klucz jest ciągiem bitów ustalonej długości;
- tekst **jawny**: zostaje zapisany jako jednolity **ciąg** bitów; np.

jawny:	W	I	T	A	J
ASCII:	87	73	84	65	74
binarnie:	01010111	01001001	01010100	01000001	01001010

Szyfrowanie blokowe

- klucz jest ciągiem bitów ustalonej długości;
- tekst **jawny**: zostaje zapisany jako jednolity **ciąg** bitów; np.

jawny:	W	I	T	A	J
ASCII:	87	73	84	65	74
binarnie:	01010111	01001001	01010100	01000001	01001010
ciąg:					

Szyfrowanie blokowe

- klucz jest ciągiem bitów ustalonej długości;
- tekst **jawny**: zostaje zapisany jako jednolity **ciąg** bitów; np.

jawny:	W	I	T	A	J
ASCII:	87	73	84	65	74
binarnie:	01010111	01001001	01010100	01000001	01001010
ciąg:	01010111				

Szyfrowanie blokowe

- klucz jest ciągiem bitów ustalonej długości;
- tekst **jawny**: zostaje zapisany jako jednolity **ciąg** bitów; np.

jawny:	W	I	T	A	J
ASCII:	87	73	84	65	74
binarnie:	01010111	01001001	01010100	01000001	01001010
ciąg:	0101011101001001				

Szyfrowanie blokowe

- klucz jest ciągiem bitów ustalonej długości;
- tekst **jawny**: zostaje zapisany jako jednolity **ciąg** bitów; np.

jawny:	W	I	T	A	J
ASCII:	87	73	84	65	74
binarnie:	01010111	01001001	01010100	01000001	01001010
ciąg:	010101110100100101010100				

Szyfrowanie blokowe

- klucz jest ciągiem bitów ustalonej długości;
- tekst **jawny**: zostaje zapisany jako jednolity **ciąg** bitów; np.

jawny:	W	I	T	A	J
ASCII:	87	73	84	65	74
binarnie:	01010111	01001001	01010100	01000001	01001010
ciąg:	01010111010010010101010001000001				

Szyfrowanie blokowe

- klucz jest ciągiem bitów ustalonej długości;
- tekst **jawny**: zostaje zapisany jako jednolity **ciąg** bitów; np.

jawny:	W	I	T	A	J
ASCII:	87	73	84	65	74
binarnie:	01010111	01001001	01010100	01000001	01001010
ciąg:	0101011101001001010101000100000101001010				

Szyfrowanie blokowe

- klucz jest ciągiem bitów ustalonej długości;
- tekst **jawny**: zostaje zapisany jako jednolity **ciąg** bitów; np.

jawny:	W	I	T	A	J
ASCII:	87	73	84	65	74
binarnie:	01010111	01001001	01010100	01000001	01001010
ciąg:	0101011101001001010101000100000101001010				

- **ciąg** bitów zostaje podzielony na **bloki** równej długości, zależnej od długości klucza

Szyfrowanie blokowe

- klucz jest ciągiem bitów ustalonej długości;
- tekst **jawny**: zostaje zapisany jako jednolity **ciąg** bitów; np.

jawny:	W	I	T	A	J
ASCII:	87	73	84	65	74
binarnie:	01010111	01001001	01010100	01000001	01001010
ciąg:	0101011101001001010101000100000101001010				

- **ciąg** bitów zostaje podzielony na **bloki** równej długości, zależnej od długości klucza; tutaj — dla klucza długości 10

Szyfrowanie blokowe

- klucz jest ciągiem bitów ustalonej długości;
- tekst **jawny**: zostaje zapisany jako jednolity **ciąg** bitów; np.

jawny:	W	I	T	A	J
ASCII:	87	73	84	65	74
binarnie:	01010111	01001001	01010100	01000001	01001010
ciąg:	0101011101001001010101000100000101001010				

- **ciąg** bitów zostaje podzielony na **bloki** równej długości, zależnej od długości klucza; tutaj — dla klucza długości 10;
- każdy blok jest szyfrowany osobno w ten sam sposób i tym samym kluczem

Szyfrowanie blokowe

- klucz jest ciągiem bitów ustalonej długości;
- tekst **jawny**: zostaje zapisany jako jednolity **ciąg** bitów; np.

jawny:	W	I	T	A	J
ASCII:	87	73	84	65	74
binarnie:	01010111	01001001	01010100	01000001	01001010
ciąg:	0101011101001001010101000100000101001010				

- **ciąg** bitów zostaje podzielony na **bloki** równej długości, zależnej od długości klucza; tutaj — dla klucza długości 10;
- każdy blok jest szyfrowany osobno w ten sam sposób i tym samym kluczem; do odszyfrowywania używa się **tego samego klucza** (więc nadawca i odbiorca muszą się wcześniej umówić)

Szyfrowanie blokowe

- klucz jest ciągiem bitów ustalonej długości;
- tekst **jawny**: zostaje zapisany jako jednolity **ciąg** bitów; np.

jawny:	W	I	T	A	J
ASCII:	87	73	84	65	74
binarnie:	01010111	01001001	01010100	01000001	01001010
ciąg:	0101011101001001010101000100000101001010				

- **ciąg** bitów zostaje podzielony na **bloki** równej długości, zależnej od długości klucza; tutaj — dla klucza długości 10;
- każdy blok jest szyfrowany osobno w ten sam sposób i tym samym kluczem; do odszyfrowywania używa się **tego samego klucza** (więc nadawca i odbiorca muszą się wcześniej umówić) — szyfrowanie blokowe jest *symetryczne*

Szyfrowanie blokowe

- klucz jest ciągiem bitów ustalonej długości;
- tekst **jawny**: zostaje zapisany jako jednolity **ciąg** bitów; np.

jawny:	W	I	T	A	J
ASCII:	87	73	84	65	74
binarnie:	01010111	01001001	01010100	01000001	01001010
ciąg:	0101011101001001010101000100000101001010				

- **ciąg** bitów zostaje podzielony na **bloki** równej długości, zależnej od długości klucza; tutaj — dla klucza długości 10;
- każdy blok jest szyfrowany osobno w ten sam sposób i tym samym kluczem; do odszyfrowywania używa się **tego samego klucza** (więc nadawca i odbiorca muszą się wcześniej umówić) — szyfrowanie blokowe jest *symetryczne*;
- bezpieczeństwo szyfru (trudność w złamaniu) wzrasta ze zwiększeniem długości klucza.

Przypomnienie — operacja *XOR*

$\oplus$	0	1
0	0	1
1	1	0

Przypomnienie — operacja *XOR*

$\oplus$	0	1
0	0	1
1	1	0

XOR — *exclusive OR*, czyli dyzjunkcja, czyli alternatywa wykluczająca

Przypomnienie — operacja *XOR*

$\oplus$	0	1
0	0	1
1	1	0

XOR — *exclusive OR*, czyli dyzjunkcja, czyli alternatywa wykluczająca

$p \oplus q = 1 \iff$ dokładnie jedna z wartości p i q jest 1

Przypomnienie — operacja *XOR*

$\oplus$	0	1
0	0	1
1	1	0

XOR — *exclusive OR*, czyli dyzjunkcja, czyli alternatywa wykluczająca

$p \oplus q = 1 \iff$ dokładnie jedna z wartości p i q jest 1

zwykła alternatywa „V” ma tutaj 1

Przypomnienie — operacja *XOR*

$\oplus$	0	1
0	0	1
1	1	0

XOR — *exclusive OR*, czyli dyzjunkcja, czyli alternatywa wykluczająca

$p \oplus q = 1 \iff$ dokładnie jedna z wartości p i q jest 1

zwykła alternatywa „ $\vee$ ” ma tutaj 1

$p \oplus q = q \oplus p$ — przemienność

Przypomnienie — operacja *XOR*

$\oplus$	0	1
0	0	1
1	1	0

XOR — *exclusive OR*, czyli dyzjunkcja, czyli alternatywa wykluczająca

$p \oplus q = 1 \iff$ dokładnie jedna z wartości p i q jest 1

zwykła alternatywa „V” ma tutaj 1

$p \oplus q = q \oplus p$ — przemienność

$(p \oplus q) \oplus r = p \oplus (q \oplus r)$ — łączność

Przypomnienie — operacja *XOR*

$\oplus$	0	1
0	0	1
1	1	0

XOR — *exclusive OR*, czyli dyzjunkcja, czyli alternatywa wykluczająca

$p \oplus q = 1 \iff$ dokładnie jedna z wartości p i q jest 1

zwykła alternatywa „V” ma tutaj 1

$$p \oplus q = q \oplus p$$

— przemienność

$$(p \oplus q) \oplus r = p \oplus (q \oplus r)$$

— łączność

$$p \oplus 0 = p$$

— el. neutralny

Przypomnienie — operacja *XOR*

$\oplus$	0	1
0	0	1
1	1	0

XOR — *exclusive OR*, czyli dyzjunkcja, czyli alternatywa wykluczająca

$p \oplus q = 1 \iff$ dokładnie jedna z wartości p i q jest 1

zwykła alternatywa „V” ma tutaj 1

$$p \oplus q = q \oplus p$$

— przemienność

$$(p \oplus q) \oplus r = p \oplus (q \oplus r)$$

— łączność

$$p \oplus 0 = p$$

— el. neutralny

$$p \oplus p = 0$$

— odwrotność

Przypomnienie — operacja *XOR*

$\oplus$	0	1
0	0	1
1	1	0

XOR — *exclusive OR*, czyli dyzjunkcja, czyli alternatywa wykluczająca

$p \oplus q = 1 \iff$ dokładnie jedna z wartości p i q jest 1

zwykła alternatywa „V” ma tutaj 1

$p \oplus q = q \oplus p$ — przemienność

$(p \oplus q) \oplus r = p \oplus (q \oplus r)$ — łączność

$p \oplus 0 = p$ — el. neutralny

$p \oplus p = 0$ — odwrotność

Jeśli operacją szyfrującą jest „XOR-owanie” tekstu jawnego z kluczem, to powtórne „XORowanie” z tym samym kluczem daje wyjściowy tekst jawny

Przypomnienie — operacja *XOR*

$\oplus$	0	1
0	0	1
1	1	0

XOR — *exclusive OR*, czyli dyzjunkcja, czyli alternatywa wykluczająca

$p \oplus q = 1 \iff$ dokładnie jedna z wartości p i q jest 1

zwykła alternatywa „V” ma tutaj 1

$$p \oplus q = q \oplus p$$

— przemienność

$$(p \oplus q) \oplus r = p \oplus (q \oplus r)$$

— łączność

$$p \oplus 0 = p$$

— el. neutralny

$$p \oplus p = 0$$

— odwrotność

Jeśli operacją szyfrującą jest „XOR-owanie” tekstu jawnego z kluczem, to powtórne „XORowanie” z tym samym kluczem daje wyjściowy tekst jawny:

$$(\text{jawny} \oplus \text{klucz}) \oplus \text{klucz} = \text{jawny} \oplus (\text{klucz} \oplus \text{klucz})$$

Przypomnienie — operacja *XOR*

$\oplus$	0	1
0	0	1
1	1	0

XOR — *exclusive OR*, czyli dyzjunkcja, czyli alternatywa wykluczająca

$p \oplus q = 1 \iff$ dokładnie jedna z wartości p i q jest 1

zwykła alternatywa „V” ma tutaj 1

$$p \oplus q = q \oplus p$$

— przemienność

$$(p \oplus q) \oplus r = p \oplus (q \oplus r)$$

— łączność

$$p \oplus 0 = p$$

— el. neutralny

$$p \oplus p = 0$$

— odwrotność

Jeśli operacją szyfrującą jest „XOR-owanie” tekstu jawnego z kluczem, to powtórne „XORowanie” z tym samym kluczem daje wyjściowy tekst jawny:

$$\begin{aligned} (\text{jawny} \oplus \text{klucz}) \oplus \text{klucz} &= \text{jawny} \oplus (\text{klucz} \oplus \text{klucz}) \\ &= \text{jawny} \oplus 0 \end{aligned}$$

Przypomnienie — operacja *XOR*

$\oplus$	0	1
0	0	1
1	1	0

XOR — *exclusive OR*, czyli dyzjunkcja, czyli alternatywa wykluczająca

$p \oplus q = 1 \iff$ dokładnie jedna z wartości p i q jest 1

zwykła alternatywa „ $\vee$ ” ma tutaj 1

$$p \oplus q = q \oplus p$$

— przemienność

$$(p \oplus q) \oplus r = p \oplus (q \oplus r)$$

— łączność

$$p \oplus 0 = p$$

— el. neutralny

$$p \oplus p = 0$$

— odwrotność

Jeśli operacją szyfrującą jest „XOR-owanie” tekstu jawnego z kluczem, to powtórne „XORowanie” z tym samym kluczem daje wyjściowy tekst jawny:

$$\begin{aligned}
 (\text{jawny} \oplus \text{klucz}) \oplus \text{klucz} &= \text{jawny} \oplus (\text{klucz} \oplus \text{klucz}) \\
 &= \text{jawny} \oplus 0 \\
 &= \text{jawny}
 \end{aligned}$$

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

Przykład: (klucz — 0010101101)

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

Przykład: (klucz — 0010101101)

jawny:

W

I

T

A

J

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

Przykład: (klucz — 0010101101)

jawny:	W	I	T	A	J
ciąg bitów:	0101011101	0010010101	0100010000	0101001010	

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

Przykład: (klucz — 0010101101)

jawny:	W	I	T	A	J
ciąg bitów:	0101011101	0010010101	0100010000	0101001010	
klucz ×4:	0010101101	0010101101	0010101101	0010101101	

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

Przykład: (klucz — 0010101101)

jawny:	W	I	T	A	J
ciąg bitów:	0101011101	0010010101	0100010000	0101001010	
klucz $\times 4$:	0010101101	0010101101	0010101101	0010101101	
szyfrogram:	0111110000	0000111000	0110111101	0111100111	

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

Przykład: (klucz — **0010101101**)

jawny:	W	I	T	A	J
ciąg bitów:	0101011101001001010101000100000101001010				
klucz ×4:	0010101101001010110100101011010010101101				
szyfrogram:	0111110000000011100001101111010111100111				
bez klucza:		ETX	?	?	?

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

Przykład: (klucz — **0010101101**)

jawny:	W	I	T	A	J
ciąg bitów:	0101011101	0010010101	0100010000	0101001010	
klucz ×4:	0010101101	0010101101	0010101101	0010101101	
szyfrogram:	0111110000	0000111000	0110111101	0111110011	
bez klucza:		ETX	?	?	?
klucz ×4:	0010101101	0010101101	0010101101	0010101101	

jawny:	W	I	T	A	J
ciąg bitów:	0101011101	0010010101	0100010000	0101001010	
klucz $\times 4$:	0010101101	0010101101	0010101101	0010101101	
szyfrogram:	0111110000	0000111000	0110111101	0111100111	
bez klucza:		ETX	?	?	?
klucz $\times 4$:	0010101101	0010101101	0010101101	0010101101	
ciąg bitów:	0101011101	0010010101	0100010000	0101001010	

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

Przykład: (klucz — **0010101101**)

jawny:	W	I	T	A	J					
ciąg bitów:	0101011101001001010101000100000101001010									
klucz ×4:	0010101101001010110100101011010010101101									
szyfrogram:	0111110000000011100001101111010111100111									
bez klucza:		ETX	?	?	?					
klucz ×4:	0010101101001010110100101011010010101101									
ciąg bitów:	0101011101001001010101000100000101001010									
odszyfrowany:	W	I	T	A	J					

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

Przykład: (klucz — **0010101101**)

jawny:	W	I	T	A	J
ciąg bitów:	0101011101	0010010101	0100010000	0101001010	
klucz ×4:	0010101101	0010101101	0010101101	0010101101	
szyfrogram:	0111110000	0000111000	0110111101	0111100111	
bez klucza:		ETX	?	?	?
klucz ×4:	0010101101	0010101101	0010101101	0010101101	
ciąg bitów:	0101011101	0010010101	0100010000	0101001010	
odszyfrowany:	W	I	T	A	J

Czy takie szyfrowanie jest bezpieczne?

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

Przykład: (klucz — **0010101101**)

jawny:	W	I	T	A	J
ciąg bitów:	0101011101	0010010101	0100010000	0101001010	
klucz ×4:	0010101101	0010101101	0010101101	0010101101	
szyfrogram:	0111110000	0000111000	0110111101	0111100111	
bez klucza:		ETX	?	?	?
klucz ×4:	0010101101	0010101101	0010101101	0010101101	
ciąg bitów:	0101011101	0010010101	0100010000	0101001010	
odszyfrowany:	W	I	T	A	J

Czy takie szyfrowanie jest bezpieczne?

- Bez znajomości klucza nie da się odszyfrować.

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

Przykład: (klucz — **0010101101**)

jawny:	W	I	T	A	J
ciąg bitów:	0101011101	0010010101	0100010000	0101001010	
klucz $\times 4$:	0010101101	0010101101	0010101101	0010101101	
szyfrogram:	0111110000	0000111000	0110111101	0111100111	
bez klucza:		ETX	?	?	?
klucz $\times 4$:	0010101101	0010101101	0010101101	0010101101	
ciąg bitów:	0101011101	0010010101	0100010000	0101001010	
odszyfrowany:	W	I	T	A	J

Czy takie szyfrowanie jest bezpieczne?

- Bez znajomości klucza nie da się odszyfrować.
- Atak **brutalną siłą**: sprawdzić wszystkie możliwe klucze.

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

Przykład: (klucz — **0010101101**)

jawny:	W	I	T	A	J
ciąg bitów:	0101011101	0010010101	0100010000	0101001010	
klucz ×4:	0010101101	0010101101	0010101101	0010101101	
szyfrogram:	0111110000	0000111000	0110111101	0111100111	
bez klucza:		ETX	?	?	?
klucz ×4:	0010101101	0010101101	0010101101	0010101101	
ciąg bitów:	0101011101	0010010101	0100010000	0101001010	
odszyfrowany:	W	I	T	A	J

Czy takie szyfrowanie jest bezpieczne?

- Bez znajomości klucza nie da się odszyfrować.
- Atak **brutalną siłą**: sprawdzić wszystkie możliwe klucze.
Kluczy o długości n jest 2^n

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

Przykład: (klucz — **0010101101**)

jawny:	W	I	T	A	J
ciąg bitów:	0101011101	0010010101	0100010000	0101001010	
klucz ×4:	0010101101	0010101101	0010101101	0010101101	
szyfrogram:	0111110000	0000111000	0110111101	0111100111	
bez klucza:		ETX	?	?	?
klucz ×4:	0010101101	0010101101	0010101101	0010101101	
ciąg bitów:	0101011101	0010010101	0100010000	0101001010	
odszyfrowany:	W	I	T	A	J

Czy takie szyfrowanie jest bezpieczne?

- Bez znajomości klucza nie da się odszyfrować.
- Atak **brutalną siłą**: sprawdzić wszystkie możliwe klucze.

Kluczy o długości n jest 2^n :

$$2^{10} = 1024$$

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

Przykład: (klucz — **0010101101**)

jawny:	W	I	T	A	J					
ciąg bitów:	0101011101001001010101000100000101001010									
klucz ×4:	0010101101001010110100101011010010101101									
szyfrogram:	0111110000000011100001101111010111100111									
bez klucza:		ETX	?	?	?					
klucz ×4:	0010101101001010110100101011010010101101									
ciąg bitów:	0101011101001001010101000100000101001010									
odszyfrowany:	W	I	T	A	J					

Czy takie szyfrowanie jest bezpieczne?

- Bez znajomości klucza nie da się odszyfrować.
- Atak **brutalną siłą**: sprawdzić wszystkie możliwe klucze.

Kluczy o długości n jest 2^n :

$$2^{10} = 1024 \quad 2^{20} = 1\,048\,576$$

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

Przykład: (klucz — **0010101101**)

jawny:	W	I	T	A	J					
ciąg bitów:	0101011101001001010101000100000101001001010									
klucz ×4:	0010101101001010110100101011010010101101									
szyfrogram:	0111110000000011100001101111010111100111									
bez klucza:		ETX	?	?	?					
klucz ×4:	0010101101001010110100101011010010101101									
ciąg bitów:	0101011101001001010101000100000101001001010									
odszyfrowany:	W	I	T	A	J					

Czy takie szyfrowanie jest bezpieczne?

- Bez znajomości klucza nie da się odszyfrować.
- Atak **brutalną siłą**: sprawdzić wszystkie możliwe klucze.

Kluczy o długości n jest 2^n :

$$2^{10} = 1024 \quad 2^{20} = 1\,048\,576 \quad 2^{56} \approx 72\,000\,000\,000\,000\,000$$

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

Przykład: (klucz — **0010101101**)

jawny:	W	I	T	A	J					
ciąg bitów:	0101011101001001010101000100000101001001010									
klucz ×4:	0010101101001010110100101011010010101101									
szyfrogram:	0111110000000011100001101111010111100111									
bez klucza:		ETX	?	?	?					
klucz ×4:	0010101101001010110100101011010010101101									
ciąg bitów:	0101011101001001010101000100000101001001010									
odszyfrowany:	W	I	T	A	J					

Czy takie szyfrowanie jest bezpieczne?

- Bez znajomości klucza nie da się odszyfrować.
- Atak **brutalną siłą**: sprawdzić wszystkie możliwe klucze.

Kluczy o długości n jest 2^n :

$$2^{10} = 1024 \quad 2^{20} = 1\,048\,576 \quad 2^{56} \approx 72\,000\,000\,000\,000\,000$$

rok $\approx 31\,500\,000$ sek.

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

A co, jeśli użyty klucz jest błędny?

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

A co, jeśli użyty klucz jest błędny? { np. gdy zamiast 0010101101
użyjemy 0010101100

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

A co, jeśli użyty klucz jest błędny? { np. gdy zamiast 0010101101
użyjemy 0010101100

jawny:	W	I	T	A	J
szyfrogram:	0111110000 0000111000 0110111101 0111100111				

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

A co, jeśli użyty klucz jest błędny? { np. gdy zamiast 0010101101
użyjemy 0010101100

jawny:	W	I	T	A	J
szyfrogram:	0111110000	0000111000	0110111101	0111100111	
zły klucz ×4:	0010101100	0010101100	0010101100	0010101100	

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

A co, jeśli użyty klucz jest błędny? { np. gdy zamiast 0010101101
użyjemy 0010101100

jawny:	W	I	T	A	J
szyfrogram:	0111110000	0000111000	0110111101	0111100111	
zły klucz ×4:	0010101100	0010101100	0010101100	0010101100	
ciąg bitów:	01010111	00001001	01000100	01000101	01001011

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

A co, jeśli użyty klucz jest błędny? { np. gdy zamiast 0010101101 użyjemy 0010101100

jawny:	W	I	T	A	J
szyfrogram:	0111110000 0000111000 0110111101 0111100111				
zły klucz ×4:	0010101100 0010101100 0010101100 0010101100				
ciąg bitów:	01010111 00 001001 0100 0100 010001 01 01001011				
odszyfrowany:	W	HT	D	E	K

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

A co, jeśli użyty klucz jest błędny? { np. gdy zamiast 0010101101 użyjemy 0010101100

jawny:	W	I	T	A	J
szyfrogram:	0111110000	0000111000	0110111101	0111100111	
zły klucz ×4:	0010101100	0010101100	0010101100	0010101100	
ciąg bitów:	0101011100	0010010100	0100010101	0100101001	
odszyfrowany:	W	HT	D	E	K

Zmiana nawet jednego bitu w kluczu może uniemożliwić odszyfrowanie.

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

A co, jeśli użyty klucz jest błędny? { np. gdy zamiast 0010101101 użyjemy 0010101100

jawny:	W	I	T	A	J
szyfrogram:	0111110000	0000111000	0110111101	0111100111	
zły klucz ×4:	0010101100	0010101100	0010101100	0010101100	
ciąg bitów:	01010111	00001001	01000100	01000101	01001011
odszyfrowany:	W	HT	D	E	K

Zmiana nawet jednego bitu w kluczu może uniemożliwić odszyfrowanie. Jednak *współbieżność* może umożliwić przejrzanie w realistycznym czasie wszystkich 2^n kluczy

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

A co, jeśli użyty klucz jest błędny? { np. gdy zamiast 0010101101
użyjemy 0010101100

jawny:	W	I	T	A	J
szyfrogram:	0111110000	0000111000	0110111101	0111100111	
zły klucz ×4:	0010101100	0010101100	0010101100	0010101100	
ciąg bitów:	01010111	00001001	01000100	01000101	01001011
odszyfrowany:	W	HT	D	E	K

Zmiana nawet jednego bitu w kluczu może uniemożliwić odszyfrowanie. Jednak *współbieżność* może umożliwić przejrzanie w realistycznym czasie wszystkich 2^n kluczy; więc umożliwić skuteczny atak brutalną siłą.

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

A co, jeśli użyty klucz jest błędny? { np. gdy zamiast 0010101101
użyjemy 0010101100

jawny:	W	I	T	A	J
szyfrogram:	0111110000	0000111000	0110111101	0111100111	
zły klucz $\times 4$:	0010101100	0010101100	0010101100	0010101100	
ciąg bitów:	01010111	00100101	00100100	01000101	01001011
odszyfrowany:	W	HT	D	E	K

Zmiana nawet jednego bitu w kluczu może uniemożliwić odszyfrowanie. Jednak *współbieżność* może umożliwić przejrzanie w realistycznym czasie wszystkich 2^n kluczy; więc umożliwić skuteczny atak brutalną siłą.

Jak się bronić?

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

A co, jeśli użyty klucz jest błędny? { np. gdy zamiast 0010101101
użyjemy 0010101100

jawny:	W	I	T	A	J
szyfrogram:	0111110000	0000111000	0110111101	0111100111	
zły klucz $\times 4$:	0010101100	0010101100	0010101100	0010101100	
ciąg bitów:	01010111	00001001	01000100	01000101	01001011
odszyfrowany:	W	HT	D	E	K

Zmiana nawet jednego bitu w kluczu może uniemożliwić odszyfrowanie. Jednak *współbieżność* może umożliwić przejrzanie w realistycznym czasie wszystkich 2^n kluczy; więc umożliwić skuteczny atak brutalną siłą.

Jak się bronić?

Wielokrotne szyfrowanie różnymi kluczami?

$$(\dots ((\text{jawny} \oplus \text{klucz}_1) \oplus \text{klucz}_2) \dots \oplus \text{klucz}_{k-1}) \oplus \text{klucz}_k$$

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

A co, jeśli użyty klucz jest błędny? { np. gdy zamiast 0010101101
użyjemy 0010101100

jawny:	W	I	T	A	J
szyfrogram:	0111110000	0000111000	0110111101	0111100111	
zły klucz ×4:	0010101100	0010101100	0010101100	0010101100	
ciąg bitów:	01010111	001001	01000100	01000101	01001011
odszyfrowany:	W	HT	D	E	K

Zmiana nawet jednego bitu w kluczu może uniemożliwić odszyfrowanie. Jednak *współbieżność* może umożliwić przejrzanie w realistycznym czasie wszystkich 2^n kluczy; więc umożliwić skuteczny atak brutalną siłą.

Jak się bronić?

Wielokrotne szyfrowanie różnymi kluczami?

$$\begin{aligned}
 & (\dots ((\text{jawny} \oplus \text{klucz}_1) \oplus \text{klucz}_2) \dots \oplus \text{klucz}_{k-1}) \oplus \text{klucz}_k \\
 & = \text{jawny} \oplus (\text{klucz}_1 \oplus \text{klucz}_2 \dots \oplus \text{klucz}_{k-1} \oplus \text{klucz}_k)
 \end{aligned}$$

łączność

Szyfrowanie blokowe przez klucz i *XOR*

A co, jeśli użyty klucz jest błędny? { np. gdy zamiast 0010101101
użyjemy 0010101100

jawny:	W	I	T	A	J
szyfrogram:	0111110000	0000111000	0110111101	0111100111	
zły klucz $\times 4$:	0010101100	0010101100	0010101100	0010101100	
ciąg bitów:	01010111	00001001	01000100	01000101	01001011
odszyfrowany:	W	HT	D	E	K

Zmiana nawet jednego bitu w kluczu może uniemożliwić odszyfrowanie. Jednak *współbieżność* może umożliwić przejrzanie w realistycznym czasie wszystkich 2^n kluczy; więc umożliwić skuteczny atak brutalną siłą.

Jak się bronić?

Wielokrotne szyfrowanie różnymi kluczami? — to nic nie daje:

$$(\dots ((\text{jawny} \oplus \text{klucz}_1) \oplus \text{klucz}_2) \dots \oplus \text{klucz}_{k-1}) \oplus \text{klucz}_k$$

$$= \text{jawny} \oplus (\text{klucz}_1 \oplus \text{klucz}_2 \dots \oplus \text{klucz}_{k-1} \oplus \text{klucz}_k)$$

— równoważne szyfrowaniu jednym wynikowym kluczem.

łączność

Szyfrowanie zaszyfrowanego

- Zaszyfrowanie przez $\oplus$ z jakimś kluczem, a następnie z innym kluczem, nie poprawia bezpieczeństwa szyfru.

Szyfrowanie zaszyfrowanego

- Zasyfrowanie przez $\oplus$ z jakimś kluczem, a następnie z innym kluczem, nie poprawia bezpieczeństwa szyfru.
- Ale jeśli między tymi $\oplus$ -owaniami zastosujemy jakieś przestawienia, to sytuacja może ulec zmianie.
- **Sieć Feistela** — algorytm szyfrowania wielorundowego z przestawieniami i „funkcjami rundy” zależnymi od kluczy

Szyfrowanie zaszyfrowanego

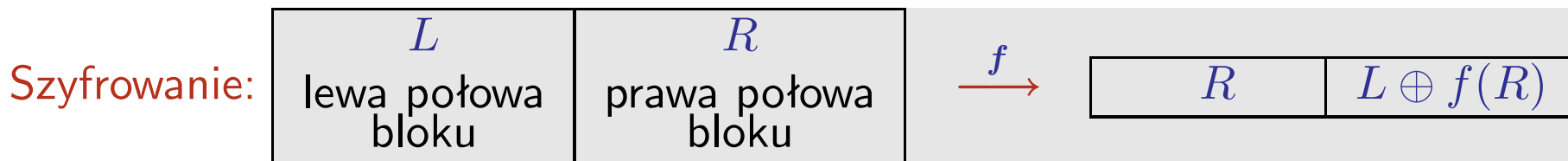
- Zasyfrowanie przez $\oplus$ z jakimś kluczem, a następnie z innym kluczem, nie poprawia bezpieczeństwa szyfru.
- Ale jeśli między tymi $\oplus$ -owaniami zastosujemy jakieś przestawienia, to sytuacja może ulec zmianie.
- **Sieć Feistela** — algorytm szyfrowania wielorundowego z przestawieniami i „funkcjami rundy” zależnymi od kluczy:
 - Niech $k \in \mathbb{N}_{\geq 1}$

Szyfrowanie zaszyfrowanego

- Zaszyfrowanie przez $\oplus$ z jakimś kluczem, a następnie z innym kluczem, nie poprawia bezpieczeństwa szyfru.
- Ale jeśli między tymi $\oplus$ -owaniami zastosujemy jakieś przestawienia, to sytuacja może ulec zmianie.
- **Sieć Feistela** — algorytm szyfrowania wielorundowego z przestawieniami i „funkcjami rundy” zależnymi od kluczy:
 - Niech $k \in \mathbb{N}_{\geq 1}$;
 - niech $f : \{0, 1\}^k \rightarrow \{0, 1\}^k$ — funkcja (zależna od tajnego klucza) przekształcająca ciągi bitów długości k w ciągi bitów długości k

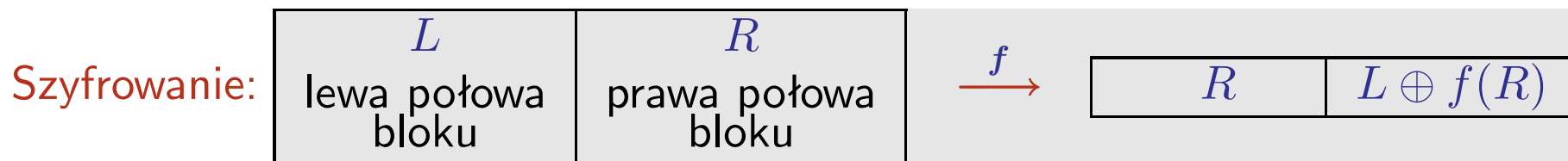
Szyfrowanie zaszyfrowanego

- Zaszyfrowanie przez $\oplus$ z jakimś kluczem, a następnie z innym kluczem, nie poprawia bezpieczeństwa szyfru.
- Ale jeśli między tymi $\oplus$ -owaniami zastosujemy jakieś przestawienia, to sytuacja może ulec zmianie.
- **Sieć Feistela** — algorytm szyfrowania wielorundowego z przestawieniami i „funkcjami rundy” zależnymi od kluczy:
 - Niech $k \in \mathbb{N}_{\geq 1}$;
 - niech $f : \{0, 1\}^k \rightarrow \{0, 1\}^k$ — funkcja (zależna od tajnego klucza) przekształcająca ciągi bitów długości k w ciągi bitów długości k ;
 - tekst dzielimy na bloki $2k$ -bitowe (**długości parzystej!**) i na każdym bloku wykonujemy rundę:

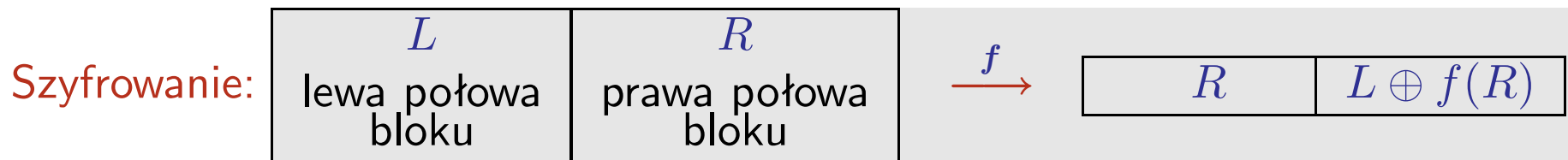
Szyfrowanie zaszyfrowanego

- Zaszyfrowanie przez $\oplus$ z jakimś kluczem, a następnie z innym kluczem, nie poprawia bezpieczeństwa szyfru.
- Ale jeśli między tymi $\oplus$ -owaniami zastosujemy jakieś przestawienia, to sytuacja może ulec zmianie.
- **Sieć Feistela** — algorytm szyfrowania wielorundowego z przestawieniami i „funkcjami rundy” zależnymi od kluczy:
 - Niech $k \in \mathbb{N}_{\geq 1}$;
 - niech $f : \{0, 1\}^k \rightarrow \{0, 1\}^k$ — funkcja (zależna od tajnego klucza) przekształcająca ciągi bitów długości k w ciągi bitów długości k ;
 - tekst dzielimy na bloki $2k$ -bitowe (**długości parzystej!**) i na każdym bloku wykonujemy rundę:

Szyfrowanie zaszyfrowanego

- Zaszyfrowanie przez $\oplus$ z jakimś kluczem, a następnie z innym kluczem, nie poprawia bezpieczeństwa szyfru.
- Ale jeśli między tymi $\oplus$ -owaniami zastosujemy jakieś przestawienia, to sytuacja może ulec zmianie.
- **Sieć Feistela** — algorytm szyfrowania wielorundowego z przestawieniami i „funkcjami rundy” zależnymi od kluczy:
 - Niech $k \in \mathbb{N}_{\geq 1}$;
 - niech $f : \{0, 1\}^k \rightarrow \{0, 1\}^k$ — funkcja (zależna od tajnego klucza) przekształcająca ciągi bitów długości k w ciągi bitów długości k ;
 - tekst dzielimy na bloki $2k$ -bitowe (**długości parzystej!**) i na każdym bloku wykonujemy rundę:

Dla skutecznego zaszyfrowania będą potrzebne następne rundy (z innymi f -ami), bo na razie połowa bloku nie jest zaszyfrowana.

Feistel — dwie rundy

szyfrowanie:		odszyfrowywanie	
$[L \mid R]$	$\xrightarrow{f}$	$[L \mid R]$	$\xrightarrow{f}$
$[R \mid L \oplus f(R)]$		$[R \oplus f(L) \mid L]$	

Feistel — dwie rundy

szyfrowanie:	odszyfrowywanie
$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \mid L \oplus f(R)]$	$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \oplus f(L) \mid L]$

Przykład:

$$\text{Niech } \left\{ \begin{array}{l} k = 4 \\ f_0(c_0c_1c_2c_3) = (1010) \quad \text{dla dow. } c_0c_1c_2c_3 \\ f_1(c_0c_1c_2c_3) = (\bar{c}_0\bar{c}_1\bar{c}_2\bar{c}_3) \quad \text{— zaprzeczenia} \end{array} \right\}$$

Feistel — dwie rundy

szyfrowanie:	odszyfrowywanie
$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \mid L \oplus f(R)]$	$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \oplus f(L) \mid L]$

Przykład:

$$\text{Niech } \left\{ \begin{array}{l} k = 4 \\ f_0(c_0c_1c_2c_3) = (1010) \quad \text{dla dow. } c_0c_1c_2c_3 \\ f_1(c_0c_1c_2c_3) = (\bar{c}_0\bar{c}_1\bar{c}_2\bar{c}_3) \quad \text{— zaprzeczenia} \end{array} \right\}$$

Szyfrowanie: najpierw $\xrightarrow{f_0}$, potem $\xrightarrow{f_1}$

Feistel — dwie rundy

szyfrowanie:	odszyfrowywanie
$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \mid L \oplus f(R)]$	$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \oplus f(L) \mid L]$

Przykład:

Niech $\left\{ \begin{array}{l} k = 4 \\ f_0(c_0c_1c_2c_3) = (1010) \text{ dla dow. } c_0c_1c_2c_3 \\ f_1(c_0c_1c_2c_3) = (\bar{c}_0\bar{c}_1\bar{c}_2\bar{c}_3) \text{ — zaprzeczenia} \end{array} \right\}$

Szyfrowanie: najpierw $\xrightarrow{f_0}$, potem $\xrightarrow{f_1}$:

$$[1001 \mid 1101] \xrightarrow{f_0} [1101 \mid 1001 \oplus 1010]$$

Feistel — dwie rundy

szyfrowanie:	odszyfrowywanie
$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \mid L \oplus f(R)]$	$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \oplus f(L) \mid L]$

Przykład:

$$\text{Niech } \left\{ \begin{array}{l} k = 4 \\ f_0(c_0c_1c_2c_3) = (1010) \quad \text{dla dow. } c_0c_1c_2c_3 \\ f_1(c_0c_1c_2c_3) = (\bar{c}_0\bar{c}_1\bar{c}_2\bar{c}_3) \quad \text{— zaprzeczenia} \end{array} \right\}$$

Szyfrowanie: najpierw $\xrightarrow{f_0}$, potem $\xrightarrow{f_1}$:

$$[1001 \mid 1101] \xrightarrow{f_0} [1101 \mid 1001 \oplus 1010] = [1101 \mid 0011]$$

Feistel — dwie rundy

szyfrowanie:	odszyfrowywanie
$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \mid L \oplus f(R)]$	$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \oplus f(L) \mid L]$

Przykład:

Niech $\left\{ \begin{array}{l} k = 4 \\ f_0(c_0c_1c_2c_3) = (1010) \text{ dla dow. } c_0c_1c_2c_3 \\ f_1(c_0c_1c_2c_3) = (\bar{c}_0\bar{c}_1\bar{c}_2\bar{c}_3) \text{ — zaprzeczenia} \end{array} \right\}$

Szyfrowanie: najpierw $\xrightarrow{f_0}$, potem $\xrightarrow{f_1}$:

$$\begin{aligned}
 [1001 \mid 1101] &\xrightarrow{f_0} [1101 \mid 1001 \oplus 1010] = [1101 \mid 0011] \\
 &\xrightarrow{f_1} [0011 \mid 1101 \oplus 1100]
 \end{aligned}$$

Feistel — dwie rundy

szyfrowanie:	odszyfrowywanie
$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \mid L \oplus f(R)]$	$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \oplus f(L) \mid L]$

Przykład:

Niech $\left\{ \begin{array}{l} k = 4 \\ f_0(c_0c_1c_2c_3) = (1010) \text{ dla dow. } c_0c_1c_2c_3 \\ f_1(c_0c_1c_2c_3) = (\bar{c}_0\bar{c}_1\bar{c}_2\bar{c}_3) \text{ — zaprzeczenia} \end{array} \right\}$

Szyfrowanie: najpierw $\xrightarrow{f_0}$, potem $\xrightarrow{f_1}$:

$$\begin{aligned}
 [1001 \mid 1101] &\xrightarrow{f_0} [1101 \mid 1001 \oplus 1010] = [1101 \mid 0011] \\
 &\xrightarrow{f_1} [0011 \mid 1101 \oplus 1100] = [0011 \mid 0001]
 \end{aligned}$$

Feistel — dwie rundy

szyfrowanie:	odszyfrowywanie
$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \mid L \oplus f(R)]$	$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \oplus f(L) \mid L]$

Przykład:

$$\text{Niech } \left\{ \begin{array}{l} k = 4 \\ f_0(c_0c_1c_2c_3) = (1010) \text{ dla dow. } c_0c_1c_2c_3 \\ f_1(c_0c_1c_2c_3) = (\bar{c}_0\bar{c}_1\bar{c}_2\bar{c}_3) \text{ — zaprzeczenia} \end{array} \right\}$$

Szyfrowanie: najpierw $\xrightarrow{f_0}$, potem $\xrightarrow{f_1}$:

$$\begin{aligned} [1001 \mid 1101] &\xrightarrow{f_0} [1101 \mid 1001 \oplus 1010] = [1101 \mid 0011] \\ &\xrightarrow{f_1} [0011 \mid 1101 \oplus 1100] = [0011 \mid 0001] \end{aligned}$$

Odszyfrowanie: najpierw $\xrightarrow{f_1}$, potem $\xrightarrow{f_0}$

Feistel — dwie rundy

szyfrowanie:	odszyfrowywanie
$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \mid L \oplus f(R)]$	$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \oplus f(L) \mid L]$

Przykład:

$$\text{Niech } \left\{ \begin{array}{l} k = 4 \\ f_0(c_0c_1c_2c_3) = (1010) \text{ dla dow. } c_0c_1c_2c_3 \\ f_1(c_0c_1c_2c_3) = (\bar{c}_0\bar{c}_1\bar{c}_2\bar{c}_3) \text{ — zaprzeczenia} \end{array} \right\}$$

Szyfrowanie: najpierw $\xrightarrow{f_0}$, potem $\xrightarrow{f_1}$:

$$\begin{aligned} [1001 \mid 1101] &\xrightarrow{f_0} [1101 \mid 1001 \oplus 1010] = [1101 \mid 0011] \\ &\xrightarrow{f_1} [0011 \mid 1101 \oplus 1100] = [0011 \mid 0001] \end{aligned}$$

Odszyfrowanie: najpierw $\xrightarrow{f_1}$, potem $\xrightarrow{f_0}$:

$$[0011 \mid 0001] \xrightarrow{f_1} [0001 \oplus 1100 \mid 0011]$$

Feistel — dwie rundy

szyfrowanie:	odszyfrowywanie
$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \mid L \oplus f(R)]$	$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \oplus f(L) \mid L]$

Przykład:

Niech $\left\{ \begin{array}{l} k = 4 \\ f_0(c_0c_1c_2c_3) = (1010) \text{ dla dow. } c_0c_1c_2c_3 \\ f_1(c_0c_1c_2c_3) = (\bar{c}_0\bar{c}_1\bar{c}_2\bar{c}_3) \text{ — zaprzeczenia} \end{array} \right\}$

Szyfrowanie: najpierw $\xrightarrow{f_0}$, potem $\xrightarrow{f_1}$:

$$\begin{aligned} [1001 \mid 1101] &\xrightarrow{f_0} [1101 \mid 1001 \oplus 1010] = [1101 \mid 0011] \\ &\xrightarrow{f_1} [0011 \mid 1101 \oplus 1100] = [0011 \mid 0001] \end{aligned}$$

Odszyfrowanie: najpierw $\xrightarrow{f_1}$, potem $\xrightarrow{f_0}$:

$$[0011 \mid 0001] \xrightarrow{f_1} [0001 \oplus 1100 \mid 0011] = [1101 \mid 0011]$$

Feistel — dwie rundy

szyfrowanie:	odszyfrowywanie
$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \mid L \oplus f(R)]$	$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \oplus f(L) \mid L]$

Przykład:

$$\text{Niech } \left\{ \begin{array}{l} k = 4 \\ f_0(c_0c_1c_2c_3) = (1010) \text{ dla dow. } c_0c_1c_2c_3 \\ f_1(c_0c_1c_2c_3) = (\bar{c}_0\bar{c}_1\bar{c}_2\bar{c}_3) \text{ — zaprzeczenia} \end{array} \right\}$$

Szyfrowanie: najpierw $\xrightarrow{f_0}$, potem $\xrightarrow{f_1}$:

$$\begin{aligned} [1001 \mid 1101] &\xrightarrow{f_0} [1101 \mid 1001 \oplus 1010] = [1101 \mid 0011] \\ &\xrightarrow{f_1} [0011 \mid 1101 \oplus 1100] = [0011 \mid 0001] \end{aligned}$$

Odszyfrowanie: najpierw $\xrightarrow{f_1}$, potem $\xrightarrow{f_0}$:

$$\begin{aligned} [0011 \mid 0001] &\xrightarrow{f_1} [0001 \oplus 1100 \mid 0011] = [1101 \mid 0011] \\ &\xrightarrow{f_0} [0011 \oplus 1010 \mid 1101] \end{aligned}$$

Feistel — dwie rundy

szyfrowanie:	odszyfrowywanie
$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \mid L \oplus f(R)]$	$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \oplus f(L) \mid L]$

Przykład:

$$\text{Niech } \left\{ \begin{array}{l} k = 4 \\ f_0(c_0c_1c_2c_3) = (1010) \text{ dla dow. } c_0c_1c_2c_3 \\ f_1(c_0c_1c_2c_3) = (\bar{c}_0\bar{c}_1\bar{c}_2\bar{c}_3) \text{ — zaprzeczenia} \end{array} \right\}$$

Szyfrowanie: najpierw $\xrightarrow{f_0}$, potem $\xrightarrow{f_1}$:

$$\begin{aligned} [1001 \mid 1101] &\xrightarrow{f_0} [1101 \mid 1001 \oplus 1010] = [1101 \mid 0011] \\ &\xrightarrow{f_1} [0011 \mid 1101 \oplus 1100] = [0011 \mid 0001] \end{aligned}$$

Odszyfrowanie: najpierw $\xrightarrow{f_1}$, potem $\xrightarrow{f_0}$:

$$\begin{aligned} [0011 \mid 0001] &\xrightarrow{f_1} [0001 \oplus 1100 \mid 0011] = [1101 \mid 0011] \\ &\xrightarrow{f_0} [0011 \oplus 1010 \mid 1101] = [1001 \mid 1101] \end{aligned}$$

Feistel — dwie rundy

szyfrowanie:	odszyfrowywanie
$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \mid L \oplus f(R)]$	$[L \mid R] \xrightarrow{f} [R \oplus f(L) \mid L]$

Przykład:

Niech $\left\{ \begin{array}{l} k = 4 \\ f_0(c_0c_1c_2c_3) = (1010) \text{ dla dow. } c_0c_1c_2c_3 \\ f_1(c_0c_1c_2c_3) = (\bar{c}_0\bar{c}_1\bar{c}_2\bar{c}_3) \text{ — zaprzeczenia} \end{array} \right\}$

Szyfrowanie: najpierw $\xrightarrow{f_0}$, potem $\xrightarrow{f_1}$:

$$\begin{aligned} [1001 \mid 1101] &\xrightarrow{f_0} [1101 \mid 1001 \oplus 1010] = [1101 \mid 0011] \\ &\xrightarrow{f_1} [0011 \mid 1101 \oplus 1100] = [0011 \mid 0001] \end{aligned}$$

Odszyfrowanie: najpierw $\xrightarrow{f_1}$, potem $\xrightarrow{f_0}$:

$$\begin{aligned} [0011 \mid 0001] &\xrightarrow{f_1} [0001 \oplus 1100 \mid 0011] = [1101 \mid 0011] \\ &\xrightarrow{f_0} [0011 \oplus 1010 \mid 1101] = [1001 \mid 1101] \end{aligned}$$

to samo

Feistel — czy bezpieczny?

Jak już policzyliśmy, $[10011101] \xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1} [00110001]$

Feistel — czy bezpieczny?

Jak już policzyliśmy, $[10011101] \xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1} [00110001]$

ale: $[10011101] \oplus [10101100] = [00110001]$

Feistel — czy bezpieczny?

Jak już policzyliśmy, $[10011101] \xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1} [00110001]$

ale: $[10011101] \oplus [10101100] = [00110001]$

czyli tyle samo...

Feistel — czy bezpieczny?

Jak już policzyliśmy, $[10011101] \xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1} [00110001]$

ale: $[10011101] \oplus [10101100] = [00110001]$

czyli tyle samo...

Czy przejście $\xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1}$ jest zawsze równoważne $\oplus$ -owaniu z $[10101100]$?

Feistel — czy bezpieczny?

Jak już policzyliśmy, $[10011101] \xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1} [00110001]$

ale: $[10011101] \oplus [10101100] = [00110001]$

czyli tyle samo...

Czy przejście $\xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1}$ jest zawsze równoważne $\oplus$ -owaniu z $[10101100]$?

Nie, bo np. $[11111111] \xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1} [01010101]$

Feistel — czy bezpieczny?

Jak już policzyliśmy, $[10011101] \xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1} [00110001]$

ale: $[10011101] \oplus [10101100] = [00110001]$

czyli tyle samo...

Czy przejście $\xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1}$ jest zawsze równoważne $\oplus$ -owaniu z $[10101100]$?

Nie, bo np. $[11111111] \xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1} [01010101]$ a

$$[11111111] \oplus [10101100] = [01010011]$$

Feistel — czy bezpieczny?

Jak już policzyliśmy, $[10011101] \xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1} [00110001]$

ale: $[10011101] \oplus [10101100] = [00110001]$

czyli tyle samo...

Czy przejście $\xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1}$ jest zawsze równoważne $\oplus$ -owaniu z $[10101100]$?

Nie, bo np. $[11111111] \xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1} [01010101]$ a

$$[11111111] \oplus [10101100] = [01010011]$$

Nie ma **pojedynczego** ciągu bitów, który $\oplus$ -owany z **dowolnym** ciągiem dawałby to samo, co kilka rund algorytmu Feistela.

Feistel — czy bezpieczny?

Jak już policzyliśmy, $[10011101] \xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1} [00110001]$

ale: $[10011101] \oplus [10101100] = [00110001]$

czyli tyle samo...

Czy przejście $\xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1}$ jest zawsze równoważne $\oplus$ -owaniu z $[10101100]$?

Nie, bo np. $[11111111] \xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1} [01010101]$ a

$$[11111111] \oplus [10101100] = [01010011]$$

Nie ma **pojedynczego** ciągu bitów, który $\oplus$ -owany z **dowolnym** ciągiem dawałby to samo, co kilka rund algorytmu Feistela.

W tym sensie wielorundowe szyfrowanie Feistela jest bezpieczne.

Feistel — czy bezpieczny?

Jak już policzyliśmy, $[10011101] \xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1} [00110001]$

ale: $[10011101] \oplus [10101100] = [00110001]$

czyli tyle samo...

Czy przejście $\xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1}$ jest zawsze równoważne $\oplus$ -owaniu z $[10101100]$?

Nie, bo np. $[11111111] \xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1} [01010101]$ a

$$[11111111] \oplus [10101100] = [01010011]$$

Nie ma **pojedynczego** ciągu bitów, który $\oplus$ -owany z **dowolnym** ciągiem dawałby to samo, co kilka rund algorytmu Feistela.

W tym sensie wielorundowe szyfrowanie Feistela jest bezpieczne.

Problem:

każda runda potrzebuje osobnego klucza

Feistel — czy bezpieczny?

Jak już policzyliśmy, $[10011101] \xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1} [00110001]$

ale: $[10011101] \oplus [10101100] = [00110001]$

czyli tyle samo...

Czy przejście $\xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1}$ jest zawsze równoważne $\oplus$ -owaniu z $[10101100]$?

Nie, bo np. $[11111111] \xrightarrow{f_0} \dots \xrightarrow{f_1} [01010101]$ a

$$[11111111] \oplus [10101100] = [01010011]$$

Nie ma **pojedynczego** ciągu bitów, który $\oplus$ -owany z **dowolnym** ciągiem dawałby to samo, co kilka rund algorytmu Feistela.

W tym sensie wielorundowe szyfrowanie Feistela jest bezpieczne.

Problem:

każda runda potrzebuje osobnego klucza; ile więc informacji strony muszą wymienić dla ustalenia sposobu komunikacji?

DES — *Data Encryption Standard*

- DES był oficjalnym standardem szyfrowania w USA od 1974 do 2005

DES — *Data Encryption Standard*

- DES był oficjalnym standardem szyfrowania w USA od 1974 do 2005. Od 1997 wiadomo, że daje się złamać (przez kilka do kilkudziesięciu dni nieprzerwanej pracy wyspecjalizowanego komputera)

DES — *Data Encryption Standard*

- DES był oficjalnym standardem szyfrowania w USA od 1974 do 2005. Od 1997 wiadomo, że daje się złamać (przez kilka do kilkudziesięciu dni nieprzerwanej pracy wyspecjalizowanego komputera); dlatego 8 lat później przestał być standardem.

DES — *Data Encryption Standard*

- DES był oficjalnym standardem szyfrowania w USA od 1974 do 2005. Od 1997 wiadomo, że daje się złamać (przez kilka do kilkudziesięciu dni nieprzerwanej pracy wyspecjalizowanego komputera); dlatego 8 lat później przestał być standardem.
- DES jest blokowym szyfrem *symetrycznym* — ze znajomości klucza do szyfrowania wynika również sposób odszyfrowywania.

DES — *Data Encryption Standard*

- DES był oficjalnym standardem szyfrowania w USA od 1974 do 2005. Od 1997 wiadomo, że daje się złamać (przez kilka do kilkudziesięciu dni nieprzerwanej pracy wyspecjalizowanego komputera); dlatego 8 lat później przestał być standardem.
- DES jest blokowym szyfrem *symetrycznym* — ze znajomości klucza do szyfrowania wynika również sposób odszyfrowywania.
- DES działa na blokach 64-bitowych (8-bajtów); przekształca każdy w 64-bitowy blok szyfrogramu.

DES — *Data Encryption Standard*

- DES był oficjalnym standardem szyfrowania w USA od 1974 do 2005. Od 1997 wiadomo, że daje się złamać (przez kilka do kilkudziesięciu dni nieprzerwanej pracy wyspecjalizowanego komputera); dlatego 8 lat później przestał być standardem.
- DES jest blokowym szyfrem *symetrycznym* — ze znajomości klucza do szyfrowania wynika również sposób odszyfrowywania.
- DES działa na blokach 64-bitowych (8-bajtów); przekształca każdy w 64-bitowy blok szyfrogramu.
- DES działa z kluczem 56-bitowym (7 bajtów) oraz z ustalonym sposobem generowania z niego funkcji dla 16 rund Feistela.

DES — *Data Encryption Standard*

- DES był oficjalnym standardem szyfrowania w USA od 1974 do 2005. Od 1997 wiadomo, że daje się złamać (przez kilka do kilkudziesięciu dni nieprzerwanej pracy wyspecjalizowanego komputera); dlatego 8 lat później przestał być standardem.
- DES jest blokowym szyfrem *symetrycznym* — ze znajomości klucza do szyfrowania wynika również sposób odszyfrowywania.
- DES działa na blokach 64-bitowych (8-bajtów); przekształca każdy w 64-bitowy blok szyfrogramu.
- DES działa z kluczem 56-bitowym (7 bajtów) oraz z ustalonym sposobem generowania z niego funkcji dla 16 rund Feistela.
- DES jest opisany w bardzo wielu miejscach, np. w https://en.wikipedia.org/wiki/Data_Encryption_Standard